

ISHIKAWA, A. [2021]: *Statistical Properties in Firms' Large-scale Data. 2nd Edition.* (Vállalati nagy adatállományok statisztikai jellemzői. 2. kiadás.) Springer Verlag, Singapore. Singapore.

Ez az első kiadvány, amely rendszerezett formában tárgyalja a vállalatoknál nagy mennyiségben képződő pénzügyi adatok statisztikai tulajdonságait. Az időtükrözési és a kvázi-időtükrözési szimmetria, a Gibrat-törvény, valamint a rövid távon megfigyelt nem-Gibrat-tulajdonságok alapján vezeti le azok egy adott időpontban megfigyelt hatvány- és log-normális eloszlását, illetve változásait. Olyan hosszú távon megfigyelt statisztikai jellemzőket mutat be részletesen, mint a hatványtörvény szerinti kapcsolat vagy az exponenciális növekedés, amelyekkel eddig csak érintőlegesen foglalkoztak a közgazdaságtanban. A kötet a szerző korábban 15 tudományos folyóiratban közzétett, de új adatokkal átdolgozott adatelemzéseit gyűjti egybe. Ezekből az Olvasó elméleti és empirikus kontextusban is megismerheti, hogy a nagy mennyiségben képződő vállalati adatok statisztikai jellemzői miként kapcsolhatók az időhöz. A kérdéskör tárgyalásának kibővítése az egymástól eltérő típusú pénzügyi adatállományok statisztikai tulajdonságainak vizsgálatát is lehetővé teszi.

SCUTARI, M. – DENIS, J.-B. [2021]: *Bayesian Networks: With Examples in R. Second Edition.* (Bayes-i hálózatok – R példákkal. Második kiadás.) Chapman & Hall/CRC. London.

A kötet gyakorlati megközelítésben mutatja be a bayes-i hálózatokat. Egyszerű, mégis érthető és tartalmas példákkal szemlél-

teti a modellezési folyamat egyes lépéseit, és párhuzamosan tárgyalja az elméletet, illetve R kód segítségével annak alkalmazását. A példák a legegyszerűbb fogalmakból indulnak ki, és fokozatosan nehezednek. A második kiadás a gépi tanulás modern gyakorlatából merít számos témát (dinamikus, illetve heterogén változókkal rendelkező hálózatok, modellvalidálás stb.).

BALZANO, S. – PORZIO, G. C. – SALVATORE, R. – VISTOCCO, D. – VICHI, M. (eds.) [2021]: *Statistical Learning and Modeling in Data Analysis: Methods and Applications.* (Statisztikai tanulás és modellezés az adatelemzésben: módszerek és alkalmazások.) Springer Nature Switzerland AG. Cham.

A kiadványban összegyűjtött írások az adatelemzésben használható statisztikai tanulási és modellezési módszereket ismertetnek. A statisztikai következtetésektől és modellezéstől kezdve a klaszterelemzésen, a faktoriális módszereken át az irányított adatelemzésig, az idősoelemzésig, valamint a kisterületi becslésig számos kutatási témát vizsgálnak, melyek segítségével az Olvasó bepillantást kaphat a legkülönbözőbb (orvostudományi, pénzügyi, mérnöki, marketing- és kiberkockázati stb.) szakterületeken végzett elemzésekbe.

A kötet azoknak az előadásoknak a lektorált anyagából nyújt válogatást, amelyek az Olasz Statisztikai Társaság Osztályozási és Adatelemzési Csoportjának 2019. szeptember 11-e és 13-a között tartott 12. tudományos ülésén hangoztak el. A csoport célja a modern többváltozós statisztikai módszertani kutatások elősegítése (különös tekintettel az adatok elemzésére és osztályozására), valamint az ötletek, módszertani koncepciók,

numerikus eljárások, algoritmusok és eredmények cseréjének, terjesztésének támogatása. A kiadvány olyan kutatóknak és gyakorlati szakembereknek szól, akiket érdekelnek az adatelemzés és -osztályozás újdonságai, illetve az elmélet alkalmazási lehetőségei.

GOLBECK, A. L. – OLKIN, I. – GEL, Y. R. (eds.) [2021]: *Leadership and Women in Statistics*. (Vezetés és nők a statisztikában.) Taylor & Francis Ltd. London.

A kiadvány – bár szerzői között számos férfi is szerepel – elsősorban statisztikus női vezetők személyes beszámolóit, gondolatait és szakmai tapasztalatait gyűjti egybe, rávilágítva arra, hogy munkájukkal mennyiben járulnak hozzá egy-egy szakterület fejlődéséhez. A szerzők rengeteg információt osztanak meg arról, hogy mit jelent vezető statisztikusnak lenni például a közigazgatásban, az oktatásban, az iparban vagy a szaktanácsadásban. A kötet széles olvasótábor számára lehet remek olvasmány, függetlenül attól, hogy karrierjük épp mely szakaszában vannak.

JIMON, S. A. – DUMITER, F. C. – BALTES, N. [2021]: *Financial Sustainability of Pension Systems: Empirical Evidence from Central and Eastern European Countries*. (Nyugdíjrendszerek pénzügyi fenntarthatósága: empirikus bizonyítékok közép- és kelet-európai országokból.) Springer Nature Switzerland AG. Cham.

Az állami nyugdíjrendszerek fenntarthatósága világszerte fontos szempont a kormányok és az intézmények számára. A szerzők az ezt befolyásoló tényezőket tárgyalják, különös tekintettel a közép- és kelet-európai országokra. Ökonometriai empirikus vizsgálatok eredményeit bemutatva olyan témákat elemeznek, mint a szociális vs. kapitalista gazdaság, a globalizáció vs. glocalizáció, a népesség öregedése vs. születés és termékenység, a kivándorlás vs. bevándorlás, a korai nyugdíjazás vs. „továbbdolgozás”,

az állami nyugdíjrendszer fenntarthatósága vs. az általuk nyújtott ellátások kielégítő volta, az állami nyugdíjrendszerek és a magánnyugdíjpénztárak összehasonlítása, valamint a bérjöveldelmek megadóztatása az állami társadalombiztosítás támogatásával szemben.

RYAN, M. M. [2021]: *Handbook of U.S. Labor Statistics 2021: Employment, Earnings, Prices, Productivity, and Other Labor Data. 24th Edition*. (Az Egyesült Államok munkaügyi statisztikai kézikönyve, 2021: foglalkoztatás, keresetek, árak, termelékenység és egyéb munkaügyi adatok. 24. kiadás.) Rowman & Littlefield. Lanham.

Az Egyesült Államok munkaerőpiacával foglalkozó hiteles referenciamunka 2021. évi kiadása nemcsak a szakterület újdonságairól tájékoztat, de a gazdaság mai és korábbi helyzetéről is összehasonlítást nyújt. A 24. kiadás új foglalkoztatási előrejelzéseket tesz közzé 2019-től 2029-ig, illetve rengeteg adatot közöl számos témáról, többek között a foglalkoztatásról és a munkanélküliségről, a keresetekről, az árakról, a termelékenységről, a fogyasztók kiadásairól, a munkahelyi biztonságáról, az egészségről, a szakszervezeti tagságról és a legújabb munkaerőpiaci tendenciákról. Minden fejezet elején egy bevezető rész található, amely rávilágít a leglényegesebb adatokra, valamint a figyelemre méltó trendekre. A megértést 215 táblázat mellett az adatforrások, fogalmak és módszerek pontos leírása, illetve megjegyzések is segítik. A szövegközi hivatkozások pedig olyan korábban megjelent, átfogó jelentésekre hívják fel az olvasók figyelmét, amelyekben további adatok és részletesebb leírások érhetők el a becslési módszerekről, a mintavételről, valamint a megbízhatósági kritériumokról. A kötet a Munkaügyi Statisztikai Hivatal „Munkaügyi statisztika” című megszűnt kiadványának folytatása.